

LOBBYISMA

Verri fyrr

- Tað var nógv verri fyrr, tá næstan ongin regulering var í fiskivinnuni. Alt er vorðið hampuliga væl regulerað við lógini um vinnuligan fiskiskap, sum vit finga miðskeiðis í 1990'unum. Vit skulu bara ansa eftir, at vit ikki geva einstøkum aktør-um ov langan snór. Tað, sum vit eisini hava brúk fyri, eru betri mannagongdir við-víkjandi hoyring, tí tað er ein stórur veikleiki í dag, at týðandi lógaruppskot ella uppskot um lógarbroytingar kunnu fara í tingið uttan hoyringsskriv.

- Eitt annað, sum er hart tilrongt, er størri fíggarligur stuðul til flokkarnar at leita sær ráðgeving og serfrøðihjálp fyri. Við tí høvdu teir eisini verið betri ílatnir at takkla lobbyistarnar. Í Fólkinginum, til dømis, fáa tinglimirnir stórar árligar upphæddir til hetta endamálið, sigur løgmaður.

Ímótti egnari sannføring

Tá tað snýr seg um tað meira humanu lobbyismuna, eitt nú frá LGBT, sær hann ongar trupulleikar, tó at hann í málinum um borgarliga vígslu av samkyndum hevur sett seg í eina støðu, har hann gongur ímóti síni egnu sannføring.

Hann mælir nevniliga samgongutínglimunum til at atkvøða ímóti uppskotinum

um at loyva samkyndum at ganga í hjúnalag, sum triggir andstøðutínglimir hava lagt fyri Løgtingið.

- Ja tað er ein lógin støða, tí persónliga eri eg fyri, at samkynd skulu kunna gifta seg borgarligt. Men hetta ger bara veruleikan enn meira sjónligan, nevniliga at 80 prosent av orkuni hjá einum lögmanni fara til at halda saman upp á samgonguna. Í øllum flokkunum, eisini í samgonguni, er ein órógv um ávís mál, sum ikki kann regulerað, serliga tá tað snýr seg um etisk mál. Sjálvandi skulu vit eisini kunna taka undir við andstøðuuppskotum, um tey eru skilagóð, men vit hava gjørt ta innanhýsis avtalu í samgonguni, at vit skulu hava eina felags støðu, um vit skulu taka undir við einum upp-skoti frá andstøðuni. Eina slíka felags støðu kunnu vit ikki fáa í hesum málinum, og tí má eg mæla samgongutínglimunum til at atkvøða ímóti. Annars bróti eg samgonguavtaluna, greiðir løgmaður frá.

- Hetta málið vísir rættliga væl, hvat hendir, tá verðslig, liberal hugsan og konservativur kristindómur renna saman. Eg tosaði nógv við samkynda amerikanska sendiharran í Danmark um júst hetta, tá hann var her og vitjaði fyri stuttum. Hann segði, at støðan her í so máta

líkist ógvuliga nógv henni í USA, leggur hann afturat.

Spinn og trýst

Og so er tað Skálafjarðartunnlin. Kennir løgmaður seg í tí málinum als ikki sum eitt offur í einari stórari lobby-verkætlan?

- Nei, tað geri eg ikki. Tað er rætt, at ein sterk lobby arbeiðir fyri verkætlanini. Hon inniheldur allar teir sterku ingrediensirnar – stórkapitalin, stríð millum politisk vinstra- og høgra-áhugamál, sterkar lokalar fraksjónir og annars øll tey, sum onkursvegna vilja upp í part, tí ongin einstakur investorur kann fremja hesa verkætlanina einsamallur. Men mínir trupulleikar í hesum málinum stava ikki frá hesum, men frá effektivum andstøðuspinni og tí sannroynd, at triggir limir í samgonguni gingu ímóti, so eg var noyddur at krevja málið aftur fyri tingið, staðfestir Kaj Leo Johannesen, løgmaður.

Uttanfyri løgtingshúsið 15. desember 2011. Við herrópum og karamellublikkum mótmæla fólk flatskattinum og forskatting av pensjónum. Her er talan um eina aktiva og sjónliga roynd at ávirka tey, ið ráða fyri borgum. Lobbyisman kann hinvegin vera verri at fáa eyga á

vinnulobbyistunum

býtt, staðfestir Høgni Hoydal.

- Í Danmark verður ofta tosað um, hvussu stórt vald A. P. Møller hevur, men um tú hyggur at peningaliga lutfallinum, so er pelagiska vinnan og alivinnan hvør sær 100 ferðir sterkari í Føroyum enn A. P. Møller er í Danmark, sigur hann.

Vald kann avmarkast

Tjóðveldisformaðurin ásannar, at tað er lítið at gera við peningasterku lobbyismuna, sum longu er har, men hann heldur, at hennara vald kortini kann avmarkast í sjálvum lógarsmíðnum.

- Tað er at fáa lobbyina fram í ljósið. Tað kann millum annað gerast við meira umfatandi og betri skipaðum hoyringum í sambandi við

lógarsmíð. Tá tað ógvusliga peningaliga valdið liggur og stýrir aftanfyri, er tað ikki tann demokratiska prosessin, ið ger av, hvussu lógir og reglur koma at síggja út, men vit kunnu avmarka vandamiklu ávirkanina við sjálvi at senda boð eftir teimum lobbyistunum, ið eru viðkomandi at lurta eftir, sigur Høgni Hoydal.

- Tá tað kemur til fiskivinnulóggávuna, so hava vit í nógv ár barst fyri, at endavent henni. Bæði fyri at geva eina rættvísari atgongd til okkara tilfeingi, men so sanniliga eisini fyri at gera hana minni viðkvæma mótegis pengasterkum lobbyistum. Lógin um vinnuligan fiskiskap, sum hon sær út nú, letur upp fyri trýsti á landsstýrismannin í fiski-

vinnumálum, tí lógin gevur honum alt ov víðar heimildir. Soleiðis hevur tað altíð verið í føroysku fiskivinnuni. Uppgjøgnum 1980'ini runnu áhugamálini hjá reiðarunum og Fiskimannafelagnum saman, tí tað loysti seg betri í felag at leggja trýst á landsstýrið fyri at fáa sømdir, enn við sínamilum samráðingum, staðfestir hann.

- Sjálvt um tað kann elva til stríð inni í flokkunum, eiga vit at fegnast um lobbyvirksemið hjá teimum, ið stríðast fyri javnrættindum og berjast ímóti teimum, ið bert arbeiða fyri egnum séráhugamálum, heldur Høgni Hoydal

